

JOQARÍ BILIMLENDIRIW MÁKEMELERI BAKALAVRIATÍNA KIRIW TEST SÍNAQLARÍNDÁ QARAQALPAQ TILI HÁM ÁDEBIYAT PÁNINEN PAYDALANÍLATUĞÍN TEST VARIANTÍ SPECIFIKACIYASÍ

1. Test variantınıń qollanılıw maqseti

Qaraqalpaq tili hám ádebiyat páninen test tapsırmaları Ózbekstan Respublikası joqarı bilimlendiriw mákemeleri bakalavriatına kiriw test sınaqlarında ulıwma orta hám orta arnawlı bilimlendiriwdiń mámleketlik bilimlendiriw standartları, qaraqalpaq tili hám ádebiyat pánine tiyisli oqıw baǵdarlamalarında ózlestiriliwi belgilengen bilim, kónlikpe, uqıplılıq talapları tiykarında abituriyentlerdiń tayarlıq dárejesin anıqlap beriw ushın arnalǵan.

2. Test variantın qalıplestiriwde tiykar bolatuǵın normativ hújjetler:

- Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń “Respublika joqarı bilimlendiriw mákemeleri bakalavriatına kiriw sınaqların ótkiziw tártibin jetilistiriw haqqında” 2017-jıl 16-noyabrdegi PQ-3389-sanlı qararı;
- Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniń “Joqarı bilimlendiriw mákemelerine oqıwǵa qabıllaw tártibin jáne de jetilistiriw haqqında” 2018-jıl 3-apreldegi 261-sanlı qararı menen tastıyqlanǵan “Ózbekstan Respublikası joqarı bilimlendiriw mákemeleriniń bakalavriatına oqıwǵa qabıllaw ushın kiriw test sınaqların ótkiziw tártibi haqqında”ǵı Nızam;
- Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń “Bilim-tárbiya sistemasın jáne de jetilistiriwge tiyisli qosımsha is-ilajlar haqqında” 2020-jıl 6-noyabrdegi PQ-4884-sanlı qararı;
- Qaraqalpaq tili hám ádebiyat pánine tiyisli ámeldegi bilimlendiriw standartı hám oqıw baǵdarlamaları.

3. Qaraqalpaq tili hám ádebiyat páninen qalıplestiriletuǵın test variantınıń quramı

Qaraqalpaq tili hám ádebiyat páninen **qánigelik** hám de **májbúriy pán sıpatında** qalıplestiriletuǵın test variantı abituriyentlerdiń teoriyalıq bilimlerde ózlestiriw dárejesi menen birge logikalıq pikirlewi hám bilimlendiriwdiń keyingi basqıshına tayarlıǵın bahalaytuǵın, pánge tiyisli kompetenciyalardı tekeseriwge baǵdarlanǵan test tapsırmalarınan ibarat boladı. Test tapsırmalarınan sanı hám de bahalaw ólshemleri Ózbekstan Respublikası bilimlendiriw mákemeleri bakalavriatına oqıwǵa qabıllaw boyınsha Mámleketlik komissiyası tárepinen tastıyqlanadı.

4. Test tapsırmaları járdeminde tekseriletuǵın pán mazmunı quramı

Kodı	Ana tili
1.1	Fonetika. Orfografiya hám orfografiya Fonetika – til sesleri haqqında ilim. Sóylew aǵzaları. Háreketshen hám háreketshen emes sóylew aǵzaları. Grafika. Ses hám hárip. Qaraqalpaq tiliniń álipbesi. Seslerdiń dawıslı hám dawıssız bolıp bóliniwi. Dawıslı sesler. Dawıslı seslerdiń túrleri. Dawıssız sesler. Dawıssız seslerdiń ayılıwı hám jazılıwı. Dawıssız seslerdiń únli hám únsiz bolıp bóliniwi. Ayırım dawıssız háriplerdiń jazılıwı u-w,

	<p>p-b, f-v, sh-j, q-x, c-sh. Birgelkili dawıssızlardın jazılıwı. Buwın haqqında túsiniq. Buwınnıń túrleri. Sózlerdi ótkermelew. Ótkermelewge bolmaytuǵın sózler. Únleslik nızamı haqqında túsiniq (singarmonizm). Buwın únlesligi. Ses únlesligi. Orfoepiya haqqında túsiniq. Orfografiya haqqında túsiniq. Sóz jasawshı qosımtalardıń imlası. Sóz túrlewshi qosımtalardıń imlası. Forma jasawshı qosımtalardıń imlası. Qospa sózlerdiń imlası. Menshikli atlıqlardıń jazılıwı. Kitaplardıń, gazeta-jurnallardıń, ádebiy shıǵarmalardıń atları hám olardıń jazılıwı. Tariyxıy waqıyalar, bayramlardıń atları hám olardıń jazılıwı. Ğalabalıq atlıqlardıń jazılıwı. Mánili hám kómekshi sózlerdiń imlası. Modal, tańlaq hám eliklewish sózlerdiń imlası.</p>
1.2	<p style="text-align: center;">Leksikologiya</p> <p>Leksikologiya haqqında túsiniq. Sózlerdiń mánisi. Kóp mánili sózler. Sózlerdiń tuwra hám awıspalı mánisi. Sinonimler. Omonimler. Antonimler. Qaraqalpaq ádebiy tiliniń sózlik baylıǵı haqqında túsiniq. Ulıwma qollanılauǵın hámmege ortaқ sózler. Terminler haqqında túsiniq. Kásipke baylanıslı sózler. Dialektlik sózler. Basqa tillerden ózlestirilgen sózler. Rus tilinen hám rus tili arqalı basqa tillerden kirgen sózler. Gónergen sózler. Neologizm. Turaqlı sóz dizbekleri haqqında túsiniq. Sózlikler hám olardıń dúzilisi. Sózliktiń túrleri. Túsindirme sózlik. Imla sózlik. Awdarma sózlik hám olardan paydalanıw usılları. Dialektologiyalıq sózlik hám olardı paydalanıw.</p>
1.3	<p style="text-align: center;">Morfologiya</p> <p>Túbir sóz hám qosımtalar. Qosımtalardıń xızmetine qaray túrleri. Sóz jasawshı hám sóz túrlewshi qosımtalar. Sóz jasawshı qosımtalar hám olardıń túrleri. Dórendi sózler. Túbirles sózler. Sóz túrlewshi qosımtalardıń túrleri. Forma jasawshı qosımtalar. Qospa sózler haqqında túsiniq. Qospa sózlerdiń jasalıwı.</p> <p>Morfologiya. Sóz shaqapları haqqında túsiniq. Sóz shaqaplarınıń leksikalıq-grammatikalıq belgileri, olardıń bóliniwi.</p> <p>Atlıq. Atlıqtıń mánisi hám grammatikalıq belgileri. Menshikli atlıqlar hám olardıń jazılıwı. Ğalabalıq atlıqlar hám olardıń jazılıwı. Atlıqtıń birlik hám kóplik sanda qollanılıwı. Atlıqtıń betleniwi. Atlıqtıń tartımlanıwı. Atlıqtıń seplenwi. Atlıqtıń jasalıwı. Qospa atlıqlar. Atlıq sózlerdiń mánileri.</p> <p>Kelbetlik. Kelbetliktiń zattıń belgilerin bildiriwi hám grammatikalıq belgisi. Kelbetliktiń qurılısı boyınsha túrleri. Kelbetliktiń jasalıwı. Qospa kelbetlikler hám olardıń jazılıwı. Kelbetliklerdiń atlıq ornına qollanılıwı (zatlasıwı). Kelbetliktiń dárejeleri. Kelbetlik sózlerdiń mánileri.</p> <p>Feyil. Feyildiń mánisi hám tiykarǵı grammatikalıq belgileri. Feyildiń bette, sanda ózgeriwi, olardıń jazılıwı. Bolımlı hám bolımsız feyiller. Feyil meyilleri. Feyil máhálleri. Sinonim feyiller. Antonim feyiller. Feyillerdiń qosımtalar arqalı jasalıwı.</p>

	<p>Qospa feyiller hám olardıń jazılıwı. Awıspalı feyiller. Awıspasız feyiller. Feyil dárejeleri. Feyildiń betlik emes formaları.</p> <p>Sanlıq. Sanlıq tuwralı túsiniq. Sanlıqtıń mánisi hám grammatikalıq belgileri. Jay hám qospa sanlıqlar. Sanlıqtıń túrleri. Sanlıq boyınsha grammatikalıq tallaw.</p> <p>Almasıq. Almasıq haqqında túsiniq. Almasıqtıń túrleri. Almasıqtı morfologiyalıq tallaw.</p> <p>Ráwish. Ráwish haqqında túsiniq. Ráwishtiń qurılısına qaray túrleri. Ráwishtiń dárejeleri hám olardıń jazılıwı. Ráwishtiń jasalıwı. Ráwishtiń dárejeleri hám olardıń jazılıwı. Ráwishtiń mánisine qaray túrleri.</p> <p>Bayanlawıshlıq sóz shaqabı haqqında túsiniq. Bayanlawıshlıq sóz shaqabınıń túrleri hám sintaksislik xızmeti.</p> <p>Kómekshi sóz shaqapları. Kómekshi sózler haqqında túsiniq. Tirkewishler haqqında túsiniq. Tirkewishtiń túrleri. Dánekerler haqqında túsiniq. Dánekerlerdiń túrleri. Dánekerlik xızmette qollanılatuǵın sózler. Janapaylar haqqında túsiniq. Janapaylardıń túrleri.</p> <p>Modal sózler haqqında ulıwma túsiniq. Modal sózlerdiń mánileri. Tańlaq haqqında túsiniq. Tańlaqlardıń quramı boyınsha túrleri. Tańlaqlardıń mánisi boyınsha túrleri. Eliklewish sózler haqqında túsiniq. Eliklewish sózlerdiń mánisine qaray túrleri. Eliklewish sózlerdiń grammatikalıq ózgeshelikleri.</p>
1.4	<p style="text-align: center;">Sintaksis</p> <p>Gáp. Gáp haqqında túsiniq. Gáp hám onıń tiykarǵı belgileri. Gáptiń mazmunına qaray túrleri. Gáptiń dúzilisine qaray túrleri. Jay gáp haqqında ulıwma túsiniq.</p> <p>Gáp aǵzaları haqqında túsiniq. Gáptiń bas aǵzaları. Baslawısh hám onıń ańlatılıwı. Bayanlawısh hám onıń ańlatılıwı. Gáptiń ekinshi dárejeli aǵzaları. Tolıqlawısh haqqında ulıwma maǵlıwmat. Anıqlawısh haqqında ulıwma maǵlıwmat. Pısıqlawısh haqqında ulıwma maǵlıwmat.</p> <p>Gáptiń birgelkili aǵzaları. Birgelkili aǵzalardı ulıwmalastırırwshı sózler. Gáptiń ayırım-langan aǵzaları tuwralı túsiniq. Ayırım-langan ayqınlawısh hám onıń túrleri.</p> <p>Gap aǵzalarınıń orın tártibi hám onıń túrleri. Tuwra orın tártip hám inversiyalıq orın tártip.</p> <p>Bir bas aǵzalı hám eki bas aǵzalı gáppler. Sóz-gáppler. Tolıq hám tolıq emes gáppler.</p> <p>Qaratpa aǵzalar tuwralı túsiniq. Kiris aǵza hám kiris gáp.</p> <p>Sintaksislik baylanıs haqqında túsiniq. Sózlerdi baylanıstırırwshı qurallar. Sózlerdiń sintaksislik baylanıs w túrleri. Sóz dizbegi haqqında túsiniq.</p> <p>Qospa gáppler. Qospa gáp haqqında túsiniq. Qospa gáptiń quramındaǵı jay gápplerdi baylanıstırırwshı qurallar. Qospa gáptiń bóliniw túrleri.</p> <p>Dizbekli qospa gáp haqqında túsiniq. Dizbekli qospa gápplerdiń túrleri.</p> <p>Baǵınıńqılı qospa gáp. Baǵınıńqılı qospa gáp haqqında túsiniq. Bas hám baǵınıńqı gáp. Baǵınıńqı gáptiń orın tártibi. Baǵınıńqı gáp penen bas gápti baylanıstırırwshı qurallar.</p> <p>Qatnaslıq sózli baǵınıńqılı qospa gáppler hám olardıń túrleri. Baslawısh baǵınıńqılı qospa gáppler. Bayanlawısh baǵınıńqılı qospa gáppler. Tolıqlawısh baǵınıńqılı qospa gáppler. Anıqlawısh baǵınıńqılı qospa gáppler.</p> <p>Pısıqlawısh baǵınıńqılı qospa gáppler hám olardıń mánisine qaray túrleri.</p> <p>Kóp baǵınıńqılı qospa gáp. Teń baǵınıńqılı hám izbe-iz baǵınıńqılı qospa gáp.</p>

	<p>Dánekersiz qospa gáppler. Dánekersiz qospa gáp haqqında túsiniq. Dánekersiz qospa gáptiń mánisine qaray túrleri.</p> <p>Aralas qospa gáp haqqında túsiniq.</p> <p>Tuwra gáp hám ózlestirilgen gáppler haqqında túsiniq. Tuwra gáp hám avtor gápi, olardıń orın tártibi. Tuwra gápti ózlestirilgen gápke aylandırıw jolları.</p>
1.5	<p style="text-align: center;">Puntuaciya</p> <p>Irkilis belgileri haqqında túsiniq. Gáptiń sońında qoyılatuǵın irkilis belgileri (noqat, soraw, úndew, kóp noqat). Gáptiń ishinde qoyılatuǵın irkilis belgileri (útir, noqatlı útir, sızıqsha, tırnaqsha, qawıs, qos noqat). Baslawısh penen bayanlawıshtıń arasına sızıqshaniń qoyılıwı. Sóz-gápplerdiń irkilis belgileri. Birgelkili aǵzalardıń irkilis belgileri. Ayırılmaǵan aǵzalardıń irkilis belgileri. Qaratpa aǵzanıń intonaciyası hám irkilis belgileri. Kiris aǵza hám kiris gápplerdiń irkilis belgileri. Dánekersiz qospa gáptiń irkilis belgileri. Aralas qospa gáptiń irkilis belgileri. Tuwra gáptiń irkilis belgileri. Xabar gáp hám olardıń irkilis belgileri. Soraw gáp hám olardıń irkilis belgileri. Buyırıq gáp, úndew gáp hám olardıń irkilis belgileri. Dialog hám onıń irkilis belgileri.</p>
1.6	<p style="text-align: center;">Stilistika</p> <p>Tekst haqqında túsiniq. Shıǵarma hám onıń túrleri. Shıǵarma haqqında túsiniq. Shıǵarmanıń mazmunı boyınsha túrleri. Shıǵarmanıń jobası hám oǵan qoyılatuǵın talaplar. Shıǵarmaǵa epigraf tańlaw.</p> <p>Áwızeki sóylew tili hám ádebiy til. Ádebiy tildiń awızeki hám jazba kórinisleri. Til hám stil. Stilistika haqqında túsiniq.</p> <p>Sóylew stilleriniń tiykarǵı túrleri. Tildiń kórkemlew quralların stillerge qaray ajıratqan halda paydalanıw zárúrligi.</p> <p>Sóylewdiń awızeki hám jazba formaları. Leksikalıq stilistika hám grammatikalıq stilistika. Sintaksislik qurallardıń sóylew stillerinde qollanılıwı. Qospa gápplerdiń stillik qollanılıwı.</p> <p>Tekst hám stil. Is qaǵazları hám olar menen islew. Tildiń ilim-pán, texnika hám basqa tarawlardaǵı ornı. Sóylew mádeniyatı. Sóylew ádebi. Sóylesiw, qarım-qatnas jasaw hám sóylew mádeniyatı. Mádeniyatlı sóylew hám onı qalıplestiretuǵın tiykarǵı belgiler.</p> <p>Sóylewdiń durıslıǵı – ádebiy til hám ádebiy norma.</p> <p>Sóylew mádeniyatın iyelewdiń usılları. Sóylew etiketi.</p> <p>Sóylewdiń anıqlıǵı, sóylewdiń logikalılıǵı. Tildiń tazalıǵı, sóylewdiń baylıǵı.</p> <p>Atamalarǵı paydalanıwdıń sóylew mádeniyatına tásiiri. Sóylewdiń tásirsheńligi.</p> <p>Sóylew mádeniyatı hám sóylew texnikası. Pát. Aytılıw texnikası, dikciya hám basqa fonetikalıq kónlikpeler.</p>
Ádebiyat	
2.1	<p style="text-align: center;">Xalıq awızeki dóretywshiligi</p> <p>Folklor. Xalıq awızeki dóretpeleri haqqında túsiniq. Balalar qosıqları hám olardıń túrleri. Jumbaqlar. Jańıltıpaslar. Naqıl-maqallar. Naqıl-maqallardıń mánileri. Ertekler haqqında túsiniq “Sheshen bala”, “Túlki, tasbaqa hám taskene”, “Tıym”, “Miynet penen tabılǵan aqsha” Ráwiyatlar. “Tumaris”, “Shıraq”. Sheshenlik óneri. Jiyrenshe sheshen. Kúldirgi sózler. Ómirbek laqqı. Jazba ádebiyatıǵı ertekler. M.Dáribaevtıń “Altın júzik” ertegi, T.Jumamuratov “Kiyiktiń eki ılaǵı”, J.Óteniyazov “Eki maqtanshaq” ertegi. Salt-dástúr jırları. “Bádik”, “Háwjar”, “Gúlapsan”. Muńsher qosıqları. Qaraqalpaq xalıq qosıqları “Aǵları”, “Qızlar úyge kir”. Xalıq ápsanaları haqqında túsiniq. Maman biy. Erejep biy. Turım biy. Xalıq awızeki</p>

	<p>dóretpeleri hám olardıń atqarıwshıları. Qaraqalpaq folklorınıń túrleri hám izertleniwi. Aytıslar. Qız hám jigitler aytısınıń ózine tán ózgeshelikleri. Juwap aytıslar.</p> <p>Dástanlar haqqında túsinik. “Alpamıs”, “Sháriyar”, “Edige”, “Qırq qız”, “Bozuǵlan”, “Máspatsha”, “Qoblan” dástanları. Ózbetinshe oqıw ushın usınıs etilgen dástanlar.</p> <p>Ádebiyat teoryasınan maǵlıwmatlar. Awızeki hám jazba ádebiyat. Peyzaj haqqında túsinik. Ádebiy qaharman haqqında túsinik. Dialog hám monolog haqqında túsinik. Tımsal haqqında túsinik. Allegoriya haqqında túsinik. Qaharmanlıq dástanlar. Giperbola hám litota. Mifologiyalıq hám fantastikalıq, romantikalıq hám realistik súwretlewler haqqında túsinik. Syujet hám onıń elementleri. Liro-epikalıq janrlar haqqında túsinik. Lirikalıq qaharman haqqında túsinik.</p>
2.2	<p style="text-align: center;">Ádebiyat tariyxı</p> <p>U.Kayqawıs. “Qabusnama” shıǵarması. “Ata-ananı húrmetlew haqqında”, “Dos tańlaw haqqında” jazǵan násiyatları. “Amanattı saqlaw haqqında”ǵı bólimleri. N.Rabǵuziy. “Qissai Rabǵuziy” shıǵarması. “Nux” Payǵambar. “Qarınbay” hikayatı. Jazba ádebiyat haqqında túsinik. “Qalila hám Dimna” kitabında haywanatlar obrazı. Erte dáwirdegi ádebiyat. Enisey jazıwları. “Qıpshaqlar sózligi” (Kodeks – Kumanikus). Qorqıt ata estelikleri. “Avesto”nıń muqaddes kitap ekenligi. “Oǵuznama”. X.A.Yassawiy hám onıń dóretiwshiligi. “Diywanı hikmet”. S.Baqırǵaniy ómiri hám dóretiwshiligi. “Baqırǵanıy kitabı”. Y.H.Hajib ómiri hám dóretiwshiligi. “Qutadǵu bilig” (Baxıtqa baslawshı bilim) shıǵarması. M.Qashqariydiń ómiri hám dóretiwshiligi. “Devonu luǵotit-turk” miyneti. A.Yugnakiy ómiri hám dóretiwshiligi. “Haqıyqatlar sıylıǵı” shıǵarması. Xorezmiy dóretiwshiligi haqqında qısqasha maǵlıwmat. “Muhabbatnama” shıǵarması.</p> <p>Islam dini arqalı tarqalǵan ádebiyat. Quran. Imam al Buxariy – hádis iliminiń danıshpanı. Hádiste adamgershilik qásiyetlerdiń jámlesiwı.</p> <p>S.Sheraziydiń ómiri hám dóretiwshiligi. “Gúlistan” shıǵarması. Ábu Rayxan Beruniydiń ómiri hám dóretiwshiligi. “Ótmish áwladlardan qalǵan estelikler” kitabı. Zamaxshariy dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Parsı – tájik ádebiyatı úlǵileri. Abilqasım Ferdawsiydiń ómiri hám dóretiwshiligi. “Shaxnama” shıǵarması. Omar Hayyam ómiri hám dóretiwshiligi.</p> <p>Qaraqalpaq ádebiyatınıń saǵaları. Jiye Amanlıq ulı. Ómiri hám dóretpeleri. “Ílaǵım”, “Xosh bolıń doslar”, “Áy jigitler, jigitler” qosıqları. “Posqan el” tolgawı. Qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı. Asan qayǵı (XV ásir) dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat “Xalıq qáytıp kún kórer”. Qaraqalpaq ádebiyatınıń payda bolıwı.</p> <p>Tariyxıy tolgawlar. Tolǵawlarda qaraqalpaq xalqınıń ótmishi, XV–XVIII ásirdegi tariyxıy waqıyalardıń óz kórinisin tapqanlıǵı. “Ormambet biy ólgen kún” tolgawı. Noǵaylı zamanınıń jıraw-shayırları. Soppaslı Sıpıra jıraw dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Dospanbet jıraw dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Kún qayda?” tolgawınıń mazmunı. XVII-XVIII ásirdegi qaraqalpaq ádebiyatı. Múyten jıraw dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Jırawlardıń tolgawlarında tereń filosofiyalıq oy, óz zamanına bolǵan kózqarasınıń ayqın beriliwi.</p>

	<p style="text-align: center;">Qaraqalpaq klassik ádebiyatı hám xalıq shayırları dóretiwshiligi</p> <p>XIX ásirdegi qaraqalpaq ádebiyatına sıpatlama. Jergilikli mekteplerdegi tálim. Kúnxoja Ibrayım ulı ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Oraqshılar”, “El menen”, “Aq qamıs”, “Jaylawım” qosıqları. Shayırdın “Nege kerek?” qosıǵınıń ideyalıq mazmunı.</p> <p>Ájiniyaz Qosıbay ulı ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Bardı”, “Jaqsı”, “Ellerim bardı”, “Dáwrán bolmadı”, “Ayrılsa” qosıqları. Ájiniyaz benen Qız Meńeshtin aytısı. “Bozataw” poeması.</p> <p>Berdaq shayırdın ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Tariyxıy shıǵarmaları. Aqıl-násiyat qosıqlarınıń tálim-tárbiya beriwdegi áhmiyeti. “Muwsa baqsı”, “Maǵan kerek” dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Salıq” qosıǵı arqalı tariyxıy shınlıqtın jırlanıwı. “Amangeldi” poemasınıń mazmunı, “Búlbúl”, “Izler edim”, “Qashan ráhátlanadursañ” qosıqlarınıń áhmiyeti. Shayırdın “Aydos baba” poemasınıń tariyxıy derekleri.</p> <p>Ózbetinshe oqıw ushın usınıs etilgen Ájiniyaz hám Berdaq shayırdın didaktikalıq shıǵarmaları.</p> <p>Ótesh Alshınbay ulı ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Asarman”, “Bolar”, “Sáwmeymen”, “Gúlziyba”, “Ótti dúnyadan” qosıqları. Shayırdın jámiyetlik turmısqa kózqarası. Shayır qosıqlarında hayal-qızlardın mártlikke azatlıqqa shaqırıwshı ideyalardıń beriliwi. Tili hám kórkemligi. Gúlmurat shayırdın ómiri hám dóretiwshiligi. “Qayda baraman”, “Qayrawda jalǵız ǵaz” qosıqlarınıń mazmunı. Sarıbay shayırdın ómiri hám dóretiwshiligi. “Jarganat penen aytısıw”, “Shimshiq penen aytısıw” tımsallıq shıǵarmaları.</p> <p>XIX ásirdeń aqırı XX ásirdeń baslarındaǵı ádebiyat. XIX ásirdeń aqırı XX ásirdeń baslarında qaraqalpaq xalqınıń tariyxında júz bergen bir qatar waqıyalar. Omar Súyirbek ulı ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Omar shıǵarmalarında xalıq turmısınıń súwretleniwi. Qosıqlarınıń kórkemligi. “Ayrsha”, “Elim”, “Ne payda” hám t.b. qosıqları.</p> <p>Xalıq kitapları hám qıssaxanlıq óneri. “Ǵarip-ashıq” hám “Góruǵlı” dástanların xalıq kitaplarına aylanǵan nusqaları.</p> <p>Shayırlar aytısı. Kerderi Ábiwbákir menen Qulımbet shayırdın aytısı.</p> <p>XIX ásirdeń aqırı XX ásir basında jasap ótken shayırlar dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Jańabay, Qulmurat, Annaqul, Begjan, Qazı Máwlik dóretiwshiligi.</p>
2.4	<p style="text-align: center;">Ózbetinshe oqıw ushın usınıs etilgen kórkem shıǵarmalar</p> <p>I.Yusupovtin “Búlbúl uyası”, “Tumaris”, “Eski fontan ertegi” poemaları, “Watan topıraǵı” qıssası.</p> <p>T.Qayıpbergenovtin “Maman biy ápsanası”, “Baxıtsızlar, “Túsiniksizler” romanları, “Muǵallimge raxmet” povesti, K.Sultanovtin “Ájiniyaz”, “Aqdárya” romanları, G.Esemuratovanın “Jiyren” povesti.</p>
2.5	<p style="text-align: center;">Jáhán hám tuwısqan xalıqlar ádebiyatı</p> <p>Tuwısqan xalıqlar ádebiyatı. Á.Nawayı ómiri hám dóretpeleri haqqında qısqasha maǵlıwmat. “Arıslan hám qus” tımsalı. “Xamsa”ǵa kirgen 5 dástannın ulıwma mazmunı. “Farxad – Shiyrin” dástanı. Zahriddin Muxammed Babur ómiri haqqında maǵlıwmat. “Baburnama” shıǵarması.</p> <p>Shayır Zulfiyaxanıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Ulım sirá urıs bolmaydı” qosıǵı. M.Yusup ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Watanım” qosıǵı. A.Aripov “Ne ushın súyemen Ózbekstandı”, “Dúnyanı qızǵanba”, “Iltimas”, “As hám tas” shıǵarmaları. Ǵ.Ǵulam “Sum bala” povestinen alınǵan úzindiniń mazmunı. Muwsa Tashmukammed ulı Aybektin ómiri hám dóretiwshiligi.</p>

	<p>“Nawayı” romanı. E.Vahidovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Sóngeń juldızlar”, “Qosıq hám shaxmat”, “Adam hám waqıt” qosıqları. Maqtımqulı shayırdıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Dáwran tabılmas”, “Bolarsañ” hám t.b. qosıqları. Abay Qunanbay ulıńıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Abaydıń “Qara sózleri”. R.Gamzatovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Balalıqtaǵı umıtılmas waqıya”. Sh.Aytmatovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Aq keme”, “Jamiyla” povestlerinen úzindi.</p> <p>Shota Rustaveli ómiri hám dóretiwshiligi. “Jolbarıs terisin jamlıǵan palwan” shıǵarması. A.S.Pushkin ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Lirikalıq qosıqları, poemaları hám prozası. Onıń shıǵarmalarında erkinlik hám ǵárezsizlik ideyalarınıń súwretleniwı. “Balıqshı hám altın balıq haqqında ertek” shıǵarması hám xalıq ertegine uqsashlıǵı. Lev Tolstoy “Kavkaz tutqını” gúrrińinen úzindi. S.Esenin dóretiwshiligi. “Parsı namaları” qosıqlar dúrkini. Mark Tven dóretiwshiligi. “Tom Soyerdıń basınan keshirgenleri” shıǵarması. U.Shekspirdıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Jazıwshınıń “Gamlet” tragediyası. F.Shiller dóretiwshiligi. “Qolǵap” shıǵarması. Ezoptıń tımsalları.</p>
2.6	<p style="text-align: center;">XX ásir hám ǵárezsizlik dáwirindegi qaraqalpaq ádebiyatı</p> <p>XX ásirdegi qaraqalpaq ádebiyatı. A.Muwsaevtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Táriyip”, “Qayda” qosıqları. A.Dabilovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Jaz máwsimi”, “Námárt jigít nege dárkar” qosıqları, “Bahadır” dástanı. S.Nurımbetovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Ana”, “Perzentim” qosıqları, “Miywe menen japıraq”, “Balon hám kirpi” tımsalları, “Berdaq” poeması. Á.Ótepov ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Qaraqalpaq dramaturgiyasınıń baslawshılarınıń biri ekenligi. “Teńin tapqan qız” komediyasınıń úzindi. S.Májitovtıń ómiri hám dóretpeleri. “Tórt máwsim” qosıǵı. Qaraqalpaq ádebiyatınıń rawajlandırıwdaǵı miynetleri. Shıǵarmalarınıń qaraqalpaq ádebiyatında tutqan ornı hám áhmiyeti. “Oqıǵan bala”, “Kúlmegeysiz ǵarrıǵa” gúrrińleri. Q.Áwezov hám S.Xojaniyazov. Dramaturglerdiń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Qaraqalpaq dramaturgiyasına qosqan úlesi. “Súymegenge súykenbe” komediyası. B.Qayıpnazarov ómiri hám dóretpeleri haqqında qısqasha maǵlıwmat. “Gúz keldi” qosıǵı. “Kók emen” balladası. Qosımsha “Tegin nan” poemasınıń mazmunı, tárbiyalıq áhmiyeti. B.Ismaylov ómiri hám dóretiwshiligi. “Awılım haqqında qosıq”. Qosıqta tuwılǵan awılǵa bolǵan súyiwshilik sezimleriniń beriliwi. Á.Shamuratovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat “Meniń jolbarıs penen jolıǵısıwlarım” gúrrińi. “Qırq qız” pyesası. Gúlayım, Otbasqan, Arıslan, Sárbinaz, Allayar, Surtaysha obrazları.</p> <p>T.Qayıpbergenovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Qaraqalpaqnama” roman-essesı. “Isiń sózińdey emes” gúrrińi. “Mehirliliktiń kelbeti” ocherki. “Qaraqalpaq dástanı” trilogiyası. “Maman biy ápsanası” romanı. Murat shayıq, Maman biy, Aydos baba, Qumar ana, Mırjıq, Begis, Ernazar obrazlarına sıpatlama. Povestleriniń tematikası, súwretlew usılı, tili hám kompoziciyası. Romanlarınıń tematikasınıń keńligi. Jazıwshınıń shıǵarmalarınıń qaraqalpaq ádebiyatınıń rawajlanıwında áhmiyeti. I.Yusupovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Jaqsı adamlar”, “Qaraqalpaqtı kóp maqtama kózimshe”, “Ana tilime”, “Shógirme”, “Kúnshıǵıs jolawshısına”, “Ayt sen, Ájiniyazdıń qosıqlarınan”, “Seksewil”, “Kegeyli”, “Qara tal”, “Tırnalar”, “Mustaqıllıq maydanınan ótkende” qosıqları. “Aral elegiyaları” qosıǵı. Shayır dóretiwshiliginiń ózine tán ózgeshelikleri: milliylik, qaraqalpaq xalqınıń ózine tán</p>

xarakteriniń ashıp beriliwi, tuwrı sózlilik, filosofiyalıq oy-pikirlerge tolı ekenligi, ózine tán súwretlew usılları. Shayır dóretiwshiliginiń rán-báreńligi. Poemalarınıń tematikası. Shayırdıń “Ájiniyaz” librettosı. Qaraqpaq ádebiyatında ullılıq tımsalı bolǵan ádebiy miyrası. N.Japaqov, X.Seytov, J.Dilmuratov ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. T.Seytjanov ómiri hám dóretiwshiligi. “Ana haqqında ápsana” (ańız). “Ózbekistansań”, “Ana – jer”, “Dostıma”, “Oyın”, “Ómir beriledi bir ret”, “Adamlar bar” qosıqları. A.Bekimbetov ómiri hám dóretiwshiligi. “Ómir jolında”, “Awır sınaqlar” povesti. S.Abbazov ómiri hám dóretiwshiligi “Milicioner keldi biziń kóshege”. X.Saparovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Nawızlıq góje” qosıǵı. G.Esemuratovanıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Jiyren” povesti. “Dúwdendegi dápter” povesti. “Birinshi patefon”, “Kók shayı kóylegim”, “Júziw jarısı”.

D.Aytmuratov ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Asqabaq hám sekerpara” tımsalı. N.Dáwqaraevtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Internatta” gúrrińi. “Alpamıs” draması. Dóretiwshiniń qaraqpaq ádebiyatın izertlewge qosqan úlesi. Poeziyası, prozası, dramalıq shıǵarmaları. I.Fazilovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. M.Darıbaevtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat “Mıńlardıń biri” povesti. Dóretiwshiniń prozası, dramalıq shıǵarmaları. T.Jumamuratovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Qásiyetli gáwhar tas hám aqıllı shopan haqqında ertek” shıǵarması. Dóretiwshiniń lirikası, sonetleri, yumor, satiralıq qosıqları. “Eńbek penen turmısındı hásemle” qosıǵı. I.Qurbanbaev ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Shıǵarmalarınıń tematikası, turmıs haqıyqatlıǵınıń sáwleleniwi. “Tanıslar” satiralıq, “Qırq qız” kino povestleri. Ó.Ayjanov ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Aral qushaǵında” romanınan úzindi. Á.Tájimuratov ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Sen sulıw” qosıǵı. U.Pirjanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Qaraqalpaqpan” qosıǵı. Sh.Seytovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Qaytarıp ber meniń Ámiwdáryamdı” qosıǵı. “Qıyal atawı” poemasınıan úzindi. Lirikalıq hám prozalıq shıǵarmaları. “Kóp edi ketken tırnalar”. T.Qabulovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Álem ibrat alar hayal-qızlardan” qosıǵı. Namalı qosıqları. “Assalawma áleykum”, “Kel jayhunıń boylarına”. “Ashkózler” ertegi. J.Aymurzaevtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Uris jıllarındaǵı shıǵarmaları. “Ulım tıńla”, “Tıńlańızlar” qosıqları. “Qıdırbay Sayıpov” poeması. Dramalıq shıǵarmaları. K.Sultanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Ájiniyaz” romanında shayır obrazınıń jasalıwı. Ğ.Seytnazarovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Atpas bolar Aqqudı”, “Qıs kórinisi” shıǵarmaları. T.Mátmuratovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Súyenedi adam adamǵa”, “Jaqsılıqtıń belgisi”, “Oy toǵawı”, “Ómir toǵawı”, “Ana jer toǵawı” shıǵarmaları. K.Raxmanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Qardaǵı iz”, “Haqıyqatlıq aldında” shıǵarmaları. M.Seytniyazovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Men bir jolawshuman”, “Haqıyqatlıq qayda bolsa”, “Ámiw menen sırlasıw” shıǵarmaları. K.Mámbetovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Shaqasında emes, tamırında” povesti. S.Niyetullaevtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Xalqım meniń”, “Jamanlıǵı, qıyaneti qurısın”, “Eń bolmasa bir jaqsılıq etińler” shıǵarmaları. O.Ábdıraxmanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Aral, Appaq diywal aldında” esseleri. J.Izbasqanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Tuwılǵan jer táriypi” qosıǵı. K.Karimovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Áyledi”, “Nalınba”, “Xalıqtan asqan dana joq” qosıqları. M.Nızanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Ákeniń húrmeti” satiralıq gúrrińi. X.Dáwletnazarovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Iyesiz jurı” poemasınıan úzindi. N.Tóreshovanıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Qaraqalpaqstanım meniń”, “Ana tilim” qosıqları. B.Genjemuratovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Qarızım kóp”, “Shıǵısta oyanbaqta dáw uǵlan Turan” qosıqları. S.Bahadirovanıń

	<p>ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Keshikken soldat”, “Hayallar”, “Tumaris hám Kir” roman hám povestleri. Ilimiy miynetleri.</p> <p>Ǵárezsizlik dáwirindegi ádebiyat. Ǵárezsizlik dáwiri lirikası. Ǵárezsizlik dáwirindegi proza. Ǵárezsizlik dáwiri dramaturgiyası.</p> <p>Ádebiyat teoriasınan maǵlıwmatlar. Poema haqqında túsiniq. Ǵázzel, muxammas, rubayı haqqında túsiniq. Kórkem shıǵarmanıń teması hám tili. Sonetler, satiralıq qosıq hám tımsal janrları. Sonet, satira haqqında túsiniq. Ballada haqqında túsiniq. Liro-epikalıq poema haqqında túsiniq. Publicistikalıq esse haqqında túsiniq. Dástan hám onıń túrleri haqqında. Qosıq qurılısı haqqında túsiniq. Simvolikalıq lirika tuwralı túsiniq. Jazba ádebiy ertek. Másnawiy hám rubayı haqqında túsiniq. Drama haqqında túsiniq.</p>
--	---

5. Qaraqalpaq tili hám ádebiyat pánine tiyisli kognitiv kónlikpe dárejeleri

1.	tómengi kognitiv kónlikpe dárejesi	<ul style="list-style-type: none"> – qaraqalpaq tiliniń leksikasında bar bolǵan sózlerdiń imlasın biliw; – qaraqalpaq tiliniń imla qaǵıydaların, pukuaciyalıq normaların, til birlikleriniń leksikalıq-grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, tilge tiyisli ulıwma nızamlılıqlar, qaǵıydalardı túsiniw; – til birliklerin tilde durıs qollaw; – grammatikalıq qaǵıydalar arasındaǵı baylanıslılıqtı túsiniw, olardı gápte durıs qollaw ; – shıǵarma waqıyaların hám shıǵarma qaharmanları menen baylanıslı maǵlıwmatlardı biliw, kórkem shıǵarmada súwretlengen waqıya-hádiyseler arasındaǵı baylanıslılıqtı hám shıǵarma qaharmanlarınıń xarakter ózgesheliklerin túsiniw, jazıwshı-shayırlardıń dóretiwshiligi hám shıǵarmaları haqqındaǵı maǵlıwmatlardı biliw.
2.	joqarı kognitiv kónlikpe dárejesi	<ul style="list-style-type: none"> – berilgen tekst yaki úzindide qollanılǵan til birliklerin quram bóleklerge ajırata alıw; – til birlikleriniń leksikalıq-grammatikalıq, stillik ózgesheliklerin salıstırmalı analizley alıw, uqsas hám parıqlı táreplerin anıqlaw; – shıǵarmada (úzindide) qollanılǵan kórkem súwretlew quralların anıqlaw, olardıń kórkemlik áhmiyetin analiz ete alıw; – kórkem shıǵarma (úzindi) tekstin lingvistikalıq analizley alıw; – kórkem shıǵarmanıń kórkemlik, ideya-tematikalıq ózgesheliklerin analiz ete alıw.

6. Qaraqalpaq tili hám ádebiyat páninen test tapsırmaları járdeminde tekseriletuǵın bilim, kónlikpe, uqıplılıq hám kompetenciya

Qaraqalpaq tili hám ádebiyat pánine tiyisli test variantı abituriyentlerdiń teoriyalıq bilimderdi ózlestiriw dárejesin, olardıń logikalıq pikirlewin bahalaytuǵın test tapsırmalarınan ibarat. Bul test tapsırmaların qalıplestiriwde ámeldegi mámleketlik bilimlendiriw standartları hám ulıwma orta bilimlendiriw sistemasındaǵı qaraqalpaq tili hám ádebiyat páni oqıw baǵdarlamalarında ózlestiriliwi belgilep kórsetilgen bilim, kónlikpe, uqıplılıq hám kompetenciya tiykar sıpatında qaraladı.

Pán	Tekseriletuǵın bilim, kónlikpe, uqıplılıq hám kompetenciyalar	Kodı
ANA TILJ	Sawatlılıq	1.1
	Qaraqalpaq tilindegi til seslerin biliw, jazıwda ses hám hárip múnásibetin durıs túsiniw, fonetikalıq qubılıslardıń ózgesheliklerin biliw hám olardı jazıwda durıs qollay alıw.	1.1.1
	Qaraqalpaq tiliniń imla qaǵıydaların biliw hám jazıwda durıs qollaw.	1.1.2
	Sóz baylıǵı	1.2
	Sózlerdiń mánilerin biliw, túsiniw, tildegi leksikalıq birliklerdi durıs qollay alıw.	1.2.1
	Grammatika	1.3
	Sóz qurılısın biliw, sózdi túbir hám qosımtalarǵa ajrata alıw, talqılay alıw, túbir hám qosımtalardıń tildegi áhmiyetin durıs ańlaw hám olardı durıs qollaw	1.3.1
	Mánili sóz shaqaplarınıń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw.	1.3.2
	Kómekshi sóz shaqaplarınıń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw.	1.3.3
	Mánili hám kómekshi sóz shaqaplarına kirmeytuǵın sózlerdiń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw.	1.3.4
	Tildegi sózlerdiń óz ara baylanısınwın biliw, túsiniw.	1.3.5
	Gáp aǵzalarınıń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw, gáptegi sózlerdi gáp aǵzalarına ajrata alıw, gáptiń quramın talqılay alıw.	1.3.6
	Gápler hám olardıń óz ara baylanısın talqılay alıw.	1.3.7
	Irkilis belgileriniń ózgesheliklerin biliw hám jazıwda durıs qollaw.	1.3.8
	Rásmiy yaki publicistikalıq tekstti oqıp túsiniw	2.1
	Tekst yaki onıń bólekleri arqalı ańlatılǵan maǵlıwmatlardı túsiniw, olardıń arasındaǵı baylanıslılıqtı talqılaw alıw.	2.1.1
	Teksttegi til birlikleriniń (leksikalıq, grammatikalıq yaki sintaksislik) mánisi, wazıypası yaki maqsetin talqılay alıw.	2.1.2
	Tekstte bir yaki birneshe gáplerde ańlatılǵan maǵlıwmatlardı perefraza qılıw	2.1.3
	Ilmiy-publicistikalıq yaki ilmiy tekstti oqıp túsiniw	2.2
	Tekst yaki onıń bólekleriniń ulıwma mánisin túsiniw. tekstte bir yaki birneshe gáplerde ańlatılǵan maǵlıwmatlardı perefraza qılıw.	2.2.1

		Teksttegi til birlikleriniń (leksikalıq, grammatikalıq yaqı sintaksislik) mánisi, wazıypası yaqı maqsetin talqılay alıw.	2.2.2
		Tekst hám ondağı verbal hám visual maǵlıwmatlar arasındağı baylanıslılıqtı túsiniw (kesteler, grafikler, diagrammalar, illyustraciyalar hám basqa qurallar járdeminde ańlatılǵan maǵlıwmatlardı talqılay alıw).	2.2.3
ÁDEBIYAT	Kórkem shıǵarmanı analizlew kompetenciyası	Xalıq awızeki dóretiwshiligi hám erte dáwirdegi ádebiy shıǵarmalardı kórkem talqılaw	3.1
		Xalıq awızeki shıǵarmalarınń mazmunın biliw, túsiniw, analizlew, obrazlardı jikley alıw.	3.1.1
		Erte dáwirdegi ádebiy esteliklerdi biliw, olardıń mazmunın túsiniw, shıǵarmalarda ańlatılǵan bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındağı maǵlıwmattı biliw.	3.1.2
		Qaraqalpaq ádebiyatınıń payda bolıw dáwiri, jıraw-shayırlar hám olardıń ádebiy miyrasları haqqındağı maǵlıwmatlardı biliw, túsiniw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındağı maǵlıwmattı biliw.	3.1.3
		Qaraqalpaq klassik ádebiyatı wákilleri hám na xalıq shayırlarınıń shıǵarmaları hám olardıń kórkem analizi	3.2
		Klassik ádebiyatqa tiyisli shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındağı maǵlıwmattı biliw.	3.2.1
		XIX ásirdeń aqırı hám XX ásirdeń baslarındağı ádebiyatqa tiyisli shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındağı maǵlıwmattı biliw.	3.2.2
		Ózbetinshe oqıw ushın usınıs etilgen kórkem shıǵarmalar hám olardıń kórkem analizi	3.3
		Shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındağı maǵlıwmattı biliw, sonday-aq, kórkem shıǵarma syujetinde sáwlelengen sóylew tipleri, súwretlew quralları, súwretlengen waqıya-qubılıslar, shıǵarma qaharmanı xarakterine tán bolǵan pazıyletler hám qásiyetlerdi bahalay alıw, óz ara salıstırıp juwmaq shıǵara alıw.	3.3.1
		Jáhán hám tuwısqan xalıqlar ádebiyatına tiyisli shıǵarmalar hám olardıń kórkem analizi	3.4
Jáhán hám tuwısqan xalıqlar ádebiyatına tiyisli shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw,	3.4.1		

	kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	
	XX ásir qaraqalpaq ádebiyatına tiyisli shıǵarmalar hám olardıń kórkem analizi	3.5
	XX ásir hám ǵárezsizlik dáwirine tiyisli ádebiy shıǵarmalar haqqındaǵı maǵlıwmatlardı biliw, túsiniw.	3.5.1
	Dramalıq shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	3.5.2
	Prozalıq hám poeziyalıq shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	3.5.3
Ádebiy-sóylew kompetenciyası	Shıǵarma teksti ústinde islew	4.1
	Tanıw shıǵarmaǵa (úzindige) tiyisli teksttiń mazmunın, ondaǵı fonetikalıq, leksikalıq, grammatikalıq qurallardıń mánisin hám áhmiyetin túsiniw.	4.1.1
	Tanıw shıǵarmaǵa (úzindige) tiyisli tekste qollanılǵan kórkem súwretlew quralların anıqlaw, olardıń kórkem áhmiyetin talqılay alıw, shıǵarma tekstin lingvistikalıq jaqtan talqılay alıw, kórkemlik elementleri, shıǵarmanıń janrı, qosıq qurılısı haqqında biliw hám talqılay alıw.	4.1.2
	Tanıw emes shıǵarmaǵa (úzindige) tiyisli teksttiń mazmunın, ondaǵı fonetikalıq, leksikalıq, grammatikalıq qurallardıń mánisin hám áhmiyetin túsiniw.	4.1.3
	Tanıw emes shıǵarmaǵa (úzindige) tiyisli tekste qollanılǵan kórkem súwretlew quralların anıqlaw, olardıń kórkem áhmiyetin talqılay alıw, shıǵarma tekstin lingvistikalıq jaqtan talqılay alıw, kórkemlik elementleri, shıǵarmanıń janrı, qosıq qurılısı haqqında biliw hám talqılay alıw.	4.1.4

***Túsindirme:** Bul hújjetke aprobaciya nátiyjeleri hám de juwapker mámleketlik shólkemlerdiń tiyisli qarar hám buyırıqlarına tiykarlanıp qosımsha hám ózgerisler kirgiziliwi múmkin.